24/12/2020

Ο Πειραιώς Σεραφείμ για τη Θεία Κοινωνία

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Εκθόθηκε η Χριστουγεννιάτικη Ποιμαντορική Εγκύκλιος 2020 εκ μέρους του Σεβ. Μητροπολίτου Πειριαώς κ. Σεραφείμ, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρει προς το χριστεπώνυμο πλήρωμα τα εξής περί του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας και της Θείας Μεταλήψεως:

“Αλλά τι είναι η θεία Κοινωνία; Είναι η μετάληψη του Σώματος και του Αίματος του Χριστού. Προσφέρει ο άνθρωπος τα είδη της κτίσεως· παραθέτει τα δώρα του Θεού που η φύση του αποδίδει, το στάρι και το σταφύλι· κομίζει όμως και το κόπο, τη δημιουργικότητα, την ευφία του, τα οποία μεταποιούν τα στοιχεία της φύσης σε δημιουργία, σε άρτο και σε οίνο. Και τα δύο αυτά είδη της ανθρώπινης προσφοράς ο Υιός και Λόγος του Θεού τα λαμβάνει και τα κάνει σάρκα δική του, για να σταθεί ανάμεσά μας, για να γεννηθεί μέσα στις καρδιές μας, για να θυσιαστεί, ώστε εμείς να ζήσουμε. Έτσι μεταλαμβάνουμε των καθαγιασμένων Τιμίων Δώρων, που η Χάρις του Αγίου Πνεύματος έχει επισκεφθεί και γινόμαστε σύσσωμοι και σύναιμοι με τον Ιησού Χριστό.

Η Κοινωνία του Σώματος και του Αίματος του Χριστού δεν είναι μια πράξη τυπική

η μια ενέργεια συμβολική. Είναι η μετοχή του ανθρώπου σ’ έναν άλλο τρόπο ύπαρξης που αγιάζει και χαριτώνει τον άνθρωπο στον παρόντα κόσμο και ανοίγει την προοπτική της αιωνιότητας. Ο Χριστιανός κοινωνώντας αποδέχεται τον τρόπο της Ενσάρκωσης και τον τρόπο της Σταύρωσης του Θεανθρώπου. Και τούτη η αποδοχή σημαίνει πολλά για τον κοινωνικό του βίο, για τη στάση που κρατά απέναντι στο συνάνθρωπο, στον αδελφό, μα και στον έχθρό του”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ:

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2020

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΦΑΛΗΡΟΥ, ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ & ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗ

Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΚΛΗΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΦΙΛΟΧΡΙΣΤΟΝ ΠΛΗΡΩΜΑ

ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

Τέκνα μου ἀγαπητὰ καὶ πεφιλημένα,

Σὲ κάθε Ναό, ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Βήματος βρίσκεται χῶρος ἱερὸς καὶ φρικτὸς ποὺ καλεῖται Πρόθεση. Εἶναι μιὰ μικρὴ κόγχη, ἀριστερὰ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ὅπου ὁ ἱερέας προσκομίζει τὰ Τίμια Δῶρα, τὸν ἄρτο καὶ τὸν οἶνο, τὰ ὁποία κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας θὰ μεταποιηθοῦν σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ. Ἡ Ἁγία Πρόθεση κατὰ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας συμβολίζει δύο τόπους, τὸν τόπο τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τὴ Βηθλεέμ, καὶ συνάμα τὸν τόπο τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, τὸν Γολγοθά. Γι’ αὐτὸ καὶ συνηθίζεται στὴν κόγχη τῆς προθέσεως νὰ ἁγιογραφεῖται ἄλλοτε ἡ εἰκόνα τῆς Γεννήσεως καὶ ἄλλοτε ἡ ἄκρα Ταπείνωσις τοῦ Κυρίου.

Ἡ Γέννηση, ἡ Θυσία καὶ ἡ θεία Κοινωνία, προβάλλουν ἐνώπιον τοῦ λειτουργοῦ καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας, κάθε φορὰ ποὺ καλούμεθα νὰ τελέσουμε τὴ θεία Λειτουργία. Μὰ σήμερα, κατὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων, τὴ Μητρόπολη τῶν ἑορτῶν, αἰσθανόμεθα ἀκόμη πιὸ βαθιὰ τὴ μυστικὴ ἑνότητα τῶν τριῶν αὐτῶν πραγματικοτήτων: τῆς Γέννησης, τῆς Θυσίας καὶ τῆς θείας Κοινωνίας.

Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκώνεται, λαμβάνει πλήρη τὴν ἀνθρώπινη φύση, γιὰ νὰ τὴ θεραπεύσει, γιὰ νὰ τὴν ὁλοκληρώσει, γιὰ νὰ τὴν ἁγιάσει. Καταργεῖ ὁ Χριστὸς μὲ τὴν ἐνανθρώπησή του τὸ χάσμα μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, μεταξὺ δημιουργίας καὶ Δημιουργοῦ, μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ. Κατεργάζεται μὲ τὴ γέννα του τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ μεγάλο ἐχθρὸ καὶ δυνάστη του, ποὺ δὲν εἶναι

ἄλλος ἀπὸ τὸ θάνατο.

Ὅμως ἡ γέννηση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, μυστικὰ ἐμπεριέχει καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο κομίζεται αὐτὴ ἡ πολυπόθητη σωτηρία. Κι ὁ τρόπος αὐτὸς δὲν εἶναι ἄλλος, ἀπὸ ἐκεῖνον τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Χριστὸς γεννιέται γιὰ νὰ σταυρωθεῖ, γιὰ νὰ πάθει ὑπὲρ ἡμῶν. Γι' αὐτὸ στὴν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως τὸ θεῖο βρέφος, σπαργανωμένο εἰκονίζεται σύμφωνα μὲ τὰ ταφικὰ ἤθη τῆς ἐποχῆς, καὶ τοποθετημένο ἐντὸς τῆς φάτνης σάν σέ νεκρικό μνήμα. Σημεῖο ποὺ θέλει νὰ δηλώσει πὼς ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὸν κόσμο μὲ σκοπὸ νὰ πεθάνει γιὰ ἐμᾶς, γιὰ τὴν ἀγάπη μας, γιὰ τὴν ἀκεραιότητά μας, γιὰ τὴ θέωσή μας.

Πῶς ὅμως ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς οἰκειοποιεῖται τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ Θυσία Του; Πῶς ἑνώνεται μὲ τὸ Σῶμα ποὺ ἡ Ἀειπάρθενος Κόρη ἔφερε στὸν κόσμο; Πῶς μετέχει στὸ Σῶμα ποὺ πόνεσε, ἔπαθε, καὶ γνώρισε θάνατο; Πῶς τελικὰ ὁ ἄνθρωπος ἀποδέχεται τὴ σωτηρία, ποὺ ὁ Χριστός προσφέρει;

Ὁ ἄνθρωπος σώζεται μὲ τὴ θεία Κοινωνία.

Ὁ ἄνθρωπος γεννιέται σ' ἕναν καινό, σ' ἕναν νέο τρόπο ὕπαρξης καὶ ζωῆς μὲ τὴ θεία Κοινωνία.

Ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὁ ἴδιος θυσία καὶ προσφορὰ γιὰ τὸν κόσμο ὅλο μὲ τὴ θεία Κοινωνία.

Ἀλλὰ τὶ εἶναι ἡ θεία Κοινωνία; Εἶναι ἡ μετάληψη τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Προσφέρει ὁ ἄνθρωπος τὰ εἴδη τῆς κτίσεως· παραθέτει τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ ποὺ ἡ φύση τοῦ ἀποδίδει, τὸ στάρι καὶ τὸ σταφύλι· κομίζει ὅμως καὶ τὸ κόπο, τὴ δημιουργικότητα, τὴν εὐφία του, τὰ ὁποῖα μεταποιοῦν τὰ στοιχεῖα τῆς φύσης σὲ δημιουργία, σὲ ἄρτο καὶ σὲ οἶνο. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ εἴδη τῆς ἀνθρώπινης προσφορᾶς ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ τὰ λαμβάνει καὶ τὰ κάνει σάρκα δική του, γιὰ νὰ σταθεῖ ἀνάμεσά μας, γιὰ νὰ γεννηθεῖ μέσα στὶς καρδιὲς μας, γιὰ νὰ θυσιαστεῖ, ὥστε ἐμεῖς νὰ ζήσουμε. Ἔτσι μεταλαμβάνουμε τῶν καθαγιασμένων Τιμίων Δώρων, ποὺ ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔχει ἐπισκεφθεῖ καὶ γινόμαστε σύσσωμοι καὶ σύναιμοι μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ἡ Κοινωνία τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι μιὰ πράξη τυπικὴ ἢ μιὰ ἐνέργεια συμβολική. Εἶναι ἡ μετοχὴ τοῦ ἀνθρώπου σ' ἕναν ἄλλο τρόπο ὕπαρξης ποὺ ἁγιάζει καὶ χαριτώνει τὸν ἄνθρωπο στὸν παρόντα κόσμο καὶ ἀνοίγει τὴν προοπτικὴ τῆς αἰωνιότητας. Ὁ Χριστιανὸς κοινωνώντας ἀποδέχεται τὸν τρόπο τῆς Ἐνσάρκωσης καὶ τὸν τρόπο τῆς Σταύρωσης τοῦ Θεανθρώπου. Καὶ τούτη ἡ ἀποδοχὴ σημαίνει πολλὰ γιὰ τὸν κοινωνικό του βίο, γιὰ τὴ στάση ποὺ κρατᾶ ἀπέναντι στὸ συνάνθρωπο, στὸν ἀδελφό, μὰ καὶ στὸν ἔχθρό του.

Ἡ Ἐνσάρκωση σημαίνει κένωση τοῦ ἑαυτοῦ. Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος γίνεται ἄνθρωπος. Τούτη εἶναι ἡ μεγαλύτερη πράξη ταπείνωσης μέσα στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία. Καὶ ὁ πιστὸς καλεῖται μέσα στὴν καθημερινότητά του νὰ κενώσει καὶ ἐκεῖνος τὸν δικό του ἑαυτό· νὰ συναντήσει τὸ συνάνθρωπό του στὶς ἀδυναμίες του, στὶς ἀσθένειές του, στοὺς φόβους του, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνει ἕνα μ' αὐτὸν. Δὲν δικαιοῦται ὁ πιστὸς ἂν θέλει νὰ ἀκολουθεῖ πραγματικὰ τὸ Χριστό, νὰ σταθεῖ ὑπεροπτικὰ ἀπέναντι στὶς ἀδυναμίες τῶν ἄλλων. Ἀντιθέτως ὀφείλει νὰ κάνει τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ κάθε ἀνθρώπου θέματα δικά του, αἰτίες προσευχῆς καὶ ἄσκησης, ὥστε ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ ἐνεργήσει καὶ νὰ θεραπεύσει, νὰ παρηγορήσει, καὶ νὰ σώσει τὸν μπερδεμένο ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας.

Ἡ Σταύρωση μὲ τὴ σειρά της, σημαίνει θυσία γιὰ τὸν ἄλλον. Ὁ Σαρκωμένος Λόγος πεθαίνει ἀληθινὰ γιὰ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος. Καὶ τούτη ἡ κάθοδος εἰς τὸν Ἅδη εἶναι ἐκείνη ποὺ καταπατᾶ τὸ διάβολο καὶ καταργεῖ τὸ θάνατο· εἶναι ἡ προϋπόθεση τῆς Ἀνάστασης καὶ τῆς αἰώνιας ζωῆς. Καὶ ὁ πιστὸς θέλοντας νὰ μὴ χωρισθεῖ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο Ἰησοῦ μετέχει μέσα στὴν ἱστορία στὸ θάνατο τοῦ Κυρίου του. Δὲν ἐνεργεῖ γιὰ νὰ κατανικήσει τοὺς ἀντιφρονοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς. Νεκρώνει τὸν ἐγωϊσμό του καὶ τὸ θέλημά του. Παλεύει ἐσωτερικὰ γιὰ νὰ ἀγαπήσει καὶ νὰ συγχωρέσει τοὺς πάντες. Γιὰ νὰ τοὺς ἀποκαλύψει μιὰ ἄλλη θεώρηση τῆς ζωῆς, ὅπου ἡ κακία καὶ τὰ πάθη δὲν εἶναι αὐτὰ ποὺ κυριαρχοῦν, ἀλλὰ ἡ ἀγαθότητα καὶ ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ Ἀναστημένου.

Ἡ ταπείνωση τῆς Γεννήσεως καὶ τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, ἔχουν ἐμπνεύσει τοὺς πιστοὺς καὶ στὴν παρούσα δοκιμασία ποὺ ὁλάκερη ἡ οἰκουμένη περνᾶ. Οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ στὸ τόπο μας ἔχουν ἐπιδείξει στάση ταπεινὴ καὶ συγχωρητική. Στερήθηκαν τὰ πρώτιστα καὶ τὰ καίρια τῆς χριστιανικῆς βιοτῆς, τὴ μυστηριακὴ ζωή, τὴν ἐκκλησιαστικὴ σύναξη, τὴν ἱεραποστολικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ κίνηση πρὸς τὸν κόσμο. Δέχθηκαν σωρεία κατηγοριῶν καὶ διαβολῶν. Ἐστοχοποιήθηκαν καὶ λοιδωρήθηκαν ὅσο κανένας ἄλλος ἀπὸ τὰ Μέσα Μαζικῆς ἐνημέρωσης. Κι ὅμως ἐκεῖνοι γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν πολλῶν ὑπομένουν. Τηροῦν μέτρα γιὰ νὰ διασφαλιστεῖ ἡ ὑγεία, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μὴν

ἐγκαταλειφθοῦν τὰ πρόσωπα σὲ παράλογους φόβους καὶ σὲ πονηροὺς λογισμοὺς. Στηρίζουν μὲ ἀγάπη ἔμπρακτα ἐκείνους ποὺ τὸ ἔχουν ἀνάγκη. Δὲν προκαλοῦν μὰ προσεύχονται γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, περιμένοντας τὴν εὐλογημένη ἐκείνη ὥρα, ποὺ ὁ Θεὸς θὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀρρώστια.

Ὅμως αὐτὴ ἡ ὑπεύθυνη στάση τῶν χριστιανῶν, ὀφείλεται καὶ διαμορφώνεται μέσα ἀπὸ τὴ μετοχή μας στὴ θεία Κοινωνία. Μεταλαμβάνοντας κενώνουμε τοὺς ἑαυτούς μας· μεταλαμβάνοντας ἀγαπᾶμε τὸν κόσμο· μεταλαμβάνοντας γινόμαστε συνετοί· μεταλαμβάνοντας γινόμαστε ὑπεύθυνοι· μεταλαμβάνοντας κατανικᾶμε τοὺς φόβους μας· μεταλαμβάνοντας συγχωροῦμε ἐκείνους ποὺ μᾶς ἀδικοῦν· μεταλαμβάνοντας νοιαζόμαστε γιὰ τοὺς πειρασμούς τῶν ἄλλων· μεταλαμβάνοντας θυσιάζουμε ἀκόμα καὶ τὴν ἴδια μας τὴ ζωὴ γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς μας.

Ἡ στέρηση τῆς θείας Κοινωνίας δὲν εἶναι κάτι ποὺ μποροῦμε νὰ ἀποδεχθοῦμε οἱ χριστιανοὶ ὡς λύση στὸ ὁποιοδήποτε πρόβλημα. Ὄχι ἀπὸ ἀπολυτότητα καὶ ἀπὸ πεῖσμα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν βιωματικὴ γνώση τῆς ἀλήθειας ποὺ μαρτυρᾶ ἐδῶ καὶ αἰῶνες, πὼς τὸ Ἅγιο Ποτήριο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ μᾶς κάνει χριστιανοὺς. Δὲν εἶναι ἡ ἀτομικὴ πίστη καὶ ἡ προσωπικὴ ἀρετή, τὰ στοιχεῖα τῆς χριστιανικῆς μας ταυτότητας. Εἶναι ἡ ἕνωσή μας μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία λαμβάνει χώρα μέσα στὴν ἱστορία, μὲ τὴ θεία Μετάληψη.

Ἡ στέρηση τῆς θείας Κοινωνίας μὲ τρόπο βίαιο καὶ στανικό δὲν διασφαλίζει οὔτε τὴν ὑγεία τῶν πολιτῶν, μὰ οὔτε καὶ τὴ συνοχὴ τῆς κοινωνίας. Γιατὶ ἀκόμα κι ἂν δὲν τὸ κατανοοῦμε οἱ Ἕλληνες οἱ σημερινοί, στὸ κέντρο τῆς συλλογικῆς μας συνοχῆς παραμένει νὰ ὑπάρχει τὸ ἅγιο Ποτήριο. Τοῦτο τὸ αἰσθανόμασταν πάντα κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ τῶν Χριστουγέννων, ὅταν οἱ ναοὶ μας κατακλύζονταν ἀπὸ πρόσωπα, ποὺ παρότι κατὰ τὸν ὑπόλοιπο χρόνο δὲν προσέρχονταν στὴ μυστηριακὴ ζωή, τὴ μέρα αὐτὴ δειλᾶ καὶ ἀμήχανα ἴσως, ὁδηγοῦσαν τὰ βήματά τους πρὸς τὴν θεία Κοινωνία. Αὐτοὶ μαρτυροῦν πὼς ὁ κοινὸς μας βίος συγκροτεῖται ἀκόμα ἐπὶ τῇ βάσῃ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ ἁγίου. Τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Θεανθρώπου παραμένουν νὰ μᾶς ἑνώνουν. Καὶ μόνο ἑνωμένοι μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ καὶ μεταξύ μας θὰ μπορέσουμε νὰ περάσουμε καὶ τούτη τὴν κρίση.

Γι’ αὐτὸ ἀγαπητά μου παιδιά, ἂς ἀκούσομε καὶ σήμερα τὴν λειτουργικὴ προτροπή: «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε». Ἂς ἀπολαύσουμε: «Ξενίας Δεσποτικῆς, καὶ ἀθανάτου τραπέζης, ἐν πενιχρῷ Σπηλαίῳ» (ἄς ἀπολαύσουμε δηλαδή, δεσποτικὴ φιλοξενία καὶ τράπεζα ἀθανασίας, ποὺ προσφέρεται σὲ ταπεινὸ σπήλαιο) ὅπως ὁ προεόρτιος ὕμνος ἀναγγέλλει. Ἂς μεταλάβουμε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ γιορτάσουμε Χριστούγεννα, γιὰ νὰ ζήσουμε καὶ νὰ κατανικήσουμε κι ἐμεῖς τὸ φόβο, τὴν ἀσθένεια καὶ τὸ θάνατο. Γιὰ νὰ ἀνοιχτοῦμε

στὴν ἀλήθεια, στὴν ἐλευθερία καὶ τὴ ζωή.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ! ΑΛΗΘΩΣ ΕΤΕΧΘΗ!

Μέ ὅλη μου τήν ἀγάπη!

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ